

KVALITA - TRADICE - PROSPERITA

ZÁKLADY ZBOŽÍZNALSTVÍ

10-1-08 Hodnocení jakosti zboží

Autor: Ing. Bc. Ludmila Badurová

Tento výukový materiál byl zpracován v rámci projektu EU peníze středním školám - OP VK 1.5.
CZ.1.07/1.5.00/34.0195 – Individualizace a inovace výuky

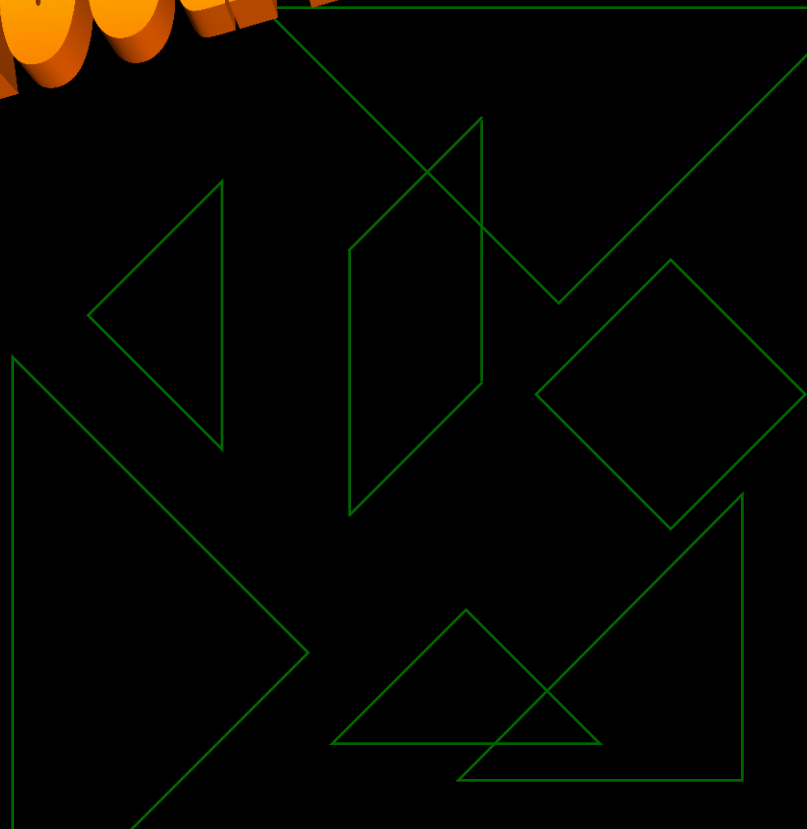
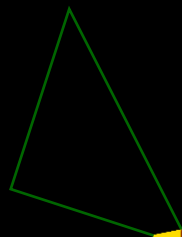

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace

- ◆ Prezentace je určena žákům učebního oboru prodavač se zaměřením na potravinářské a smíšené zboží
- ◆ Žáci budou seznámeni se základními způsoby stanovování technických požadavků na výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí

Hodnocení jakosti zboží

Standart jakosti zboží

- ◆ Jakost zboží se měří porovnáním se standardem jakosti

(standard jakosti zboží je zboží, jehož měřitelné vlastnosti jsou definovány v právním předpisu)

Měření jakosti zboží

Míra užitných vlastností

- ◆ Přímo měřitelná
  - pevnost materiálu
  - obsah etanolu
  - sací schopnost
  - prací schopnost
- ◆ Nepřímo měřitelná
  - výživová hodnota potravin
  - zdravotní nezávadnost u kosmetického zboží

Ukazatele jakosti zboží

- ◆ Jsou přímo měřitelné užité vlastnosti zboží
  - ☞ jednoduché ukazatele
    - např. tvrdost
  - ☞ složené ukazatele
    - např. prací schopnost
  - ☞ složené ukazatele s vazbou na faktor času
    - např. stabilita pěny u piva

Řízení jakosti státem

◆ Stát ovlivňuje vývoj jakosti

➤ **Nepřímo**

- motivace na soutěžích
- udělení cen za jakost

➤ **Přímo**

- prostřednictvím legislativy

Technická normalizace

Metody užívané pro normalizaci

- ◆ *Typizace*

- vede k výrobě nejúčelnějšího zboží se základními znaky

- ◆ *Unifikace*

- nahrazuje větší počet variant řešením jedním

- ◆ *Specifikace*

- upřesňuje požadavky na vlastnosti výrobků

Metrologie

- ◆ **Metrologie** je obor, který se zabývá měřením a zjišťováním technických a fyzikálních veličin
- ◆ **Orgány působící v oblasti metrologie**
  - Ministerstvo průmyslu a obchodu
  - Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ)
  - Český metrologický institut (ČMI)
  - Český institut pro akreditaci (ČIA)
  - Autorizovaná metrologická střediska (AMS)
  - Střediska kalibrační služby (SKS)

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Prioritou spotřebitelské politiky 2011 – 2014 je posilování a rozvíjení úrovně ochrany spotřebitele v oblasti:

- zajišťování bezpečnosti výrobků a služeb pro zaručení ochrany života
- zdraví a majetku spotřebitelů
- spolupráce s Evropskou komisí a ostatními orgány Evropské unie

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

- ◆ Zodpovídá za zabezpečování tvorby, vydávání a řádné distribuce českých technických norem, normalizačních dokumentů a publikací podle zákona o metrologii
  - uznává zahraniční certifikáty o schválení typu
  - uznává ověření měřidla pro ČR
  - rozhoduje o pokutách za porušení předpisů o metrologii
  - rozhoduje o vyjmutí měřidla z působnosti metrologické kontroly
  - schvaluje předpisy v oblasti bezpečnosti při měření
  - schvaluje metrologické technické předpisy
  - stanovuje seznam měřidel podléhajících státní metrologické kontrole
  - přiděluje kalibrační značku

Slovníček pojmů

◆ Stanovené měřidlo

- ◆ podléhá povinnému úřednímu ověření

◆ Pracovní měřidlo

- ◆ měřidlo, které nepodléhá povinnému úřednímu ověření

◆ Kalibrace

- ◆ porovnání metrologických vlastností s etalonem prostřednictvím měření (vážení)

◆ Etalon

- ◆ je měřidlo sloužící k realizaci a uchování této jednotky nebo stupnice a k jejímu přenosu na měřidla nižší přesnosti

◆ Kalibrační list

- ◆ obsahem jsou naměřené hodnoty k etalonům

◆ Kalibrační značka

- ◆ je označení kalibrované váhy

◆ Cejchování vah

- ◆ úřední ověření - potvrzení, že váha má požadované vlastnosti definované Českým metrologickým úřadem

Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky

- ◆ Stát zaměřuje pozornost na *bezpečnost výrobků*
- ◆ Oprávněným zájmem státu je *zdraví a život osob, majetek a životní prostředí*
- ◆ *Povinností výrobců, dovozců a distributorů je uvádět na trh bezpečné výrobky*

POUŽITÁ LITERATURA

- ◆ AUTOR NEUVEDEN. *Metrologie* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Metrologie>
- ◆ AUTOR NEUVEDEN. *Český metrologický institut* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%BD_metrologick%C3%BD_institut
- ◆ ODBOR 05300. *Priority spotřebitelské politiky 2011 - 2014* [online]. [cit. 4.3.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.mpo.cz/dokument83648.html>
- ◆ AUTOR NEUVEDEN. *Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví* [cit. 4.3.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9A%C5%99ad_pro_techickou_normalizaci,_metrologii_a_st%C3%A1tn%C3%AD_zku%C5%A1ebnictv%C3%AD
- ◆ Obrázky: <http://office.microsoft.com>